

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08,167/10 и 51/11) и член 30 став 3 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/2019) министерот за образование и наука ја утврди наставната програма по наставниот предмет англиски јазик за VIII (осмо) одделение на деветгодишното основно образование.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма
АНГЛИСКИ ЈАЗИК
за VIII (осмо) одделение

Скопје, 2019 година

Назив на наставната програма	Англиски јазик за осмо одделение за деветгодишно основно образование
Тип на наставна програма	Прв странски јазик
Одделение	VIII (осмо) одделение
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	3/108
Цели на наставна програма¹	<p>Ученикот/ ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да владее со едноставни граматички и реченични структури соодветни за возраста и темелното ниво А2 за владеење на јазикот; - да препознава слухово познати зборови и основни фрази и изрази поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; - да разбира едноставни текстови, како и куси пишани описи и/или упатства од непосреден интерес проследени со илустрации; - да извлече клучни зборови и главна идеја во едноставни текстови; - да разбира соговорник доколку соговорникот зборува бавно и говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување и/или објаснување на непознати зборови, изрази и фрази; - да разбира и користи секојдневни изрази и фрази поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна, конкретна околина; - да може да води едноставен разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; - да може да изрази мислење на познати и теми од непосреден интерес;

¹ Целите на наставната програма за осмо одделение се дел од целите предвидени во третата развојна фаза за изучување странски јазик (VII - IX одделение) во која се предвидува учениците да го достигнат темелното рамниште А2 за владеење на јазикот (согласно *Заедничката европска референтна рамка за јазици*) прогресирајќи од одделение во одделение преку постепено зголемување на бројот на лексичките единици, видот на јазичните функции и сложеноста на граматичките структури.

	<ul style="list-style-type: none"> - да може да напише едноставна порака/писмо/белешка/разгледница, едноставна приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци; - да развива интеркултурни компетенции со посебен акцент на разбирање и практикување мултикултурализам (согласно <i>Референтната рамка на компетенции за демократска култура</i>) и плурилингвизам (согласно <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици</i>); - да соработува со останатите согласно сите специфики на инклузивно образование кое стимулира емпатија и солидарност.
--	--

Материјално-технички и просторни услови	<p>Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно образование.</p> <p>Просторните услови и опременоста на училиниците за успешна реализација на Наставната програма за осмо одделение треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за осмо одделение.</p> <p>Поттикнувајќи рамноправност на сите ученици, инклузија на ученици со посебни образовни потреби, како и полесен визуелен и комуникативен контакт помеѓу сите ученици, се препорачува клупите да се постават во форма на буквата П, со што секој ученик ќе биде ученик од прв ред. По потреба, клупите може да се прегрупираат за соодветна реализација на различни активности, на пример работа во мали мешани инклузивни групи, симулација, драматизација, седење во круг, и слично.</p>
--	---

Норматив за наставен кадар	<ul style="list-style-type: none"> - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност (со звање професор по англиски јазик и книжевност), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.
-----------------------------------	--

ТЕМА 1: Мојот микро свет: јас, семејство и пријатели ²

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
1	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
1.1.	Слуша и разбира бавен и јасен стандарден говор во секојдневен разговор и/или дискусија;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликување повторливи дејства и/или факти од дејства кои се случуваат во моментот на зборување/пишување: <p align="center"><i>Present Simple or Present Continuous</i></p> <p align="center"><i>seem/write/be/make/shine/stay/taste/look/cost/feel</i></p> <p align="center"><i>I _____to you from Granada where everything _____to be just fine; we _____nice and relaxed. We _____ in a gorgeous hotel just down the road from the Alhambra. It is next to an old fortress built by the Moors and it _____ at the top of the hill just opposite our hotel. We can see this wonderful building through our</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воведување на реалниот свет во училищата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на луѓе; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на луѓе. • Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; 	<p>1.1.1. Идентификува релација/однос помеѓу соговорници во слушнат запис;</p> <p>1.1.2. Повторува слушнати реченици кои содржат скратена форма на помошниот глагол <i>have</i> во <i>Present Perfect</i>;</p> <p>1.1.3. Извлекува главна идеја од слушнат запис.</p> <p>1.2.1. Препознава лексички единици поврзани со музика, ТВ програми, спорт и други слободни активности, како и определен број колокации/изрази;</p> <p>1.2.2. Предвидува следно дејство по прочитан текст;</p> <p>1.2.3. Прави разлика помеѓу мислења и факти во едноставен пишан/мултимодален текст;</p> <p>1.2.4. Прави споредба контрастирајќи форма и</p>
1.2.	Чита и разбира едноставни текстови и лични писма со конкретна содржина на теми поврзани со семејството, пријателите, интересите и слободното време;			

² Темите се формулирани според четирите широки подрачја: јавниот домен, личниот домен, образовниот домен и професионалниот домен. Истите се прилагодени на возраста на учениците и темелното рамниште A2 за владеење на јазикот (согласно *Заедничката европска референтна рамка за јазици*) и може да бидат именувани на различен начин.

<p>1.3.</p>	<p>Зборува и учествува во секојдневен разговор поврзан со пријатели, семејство, лични интереси и слободни активности;</p>	<p><i>window. It _____ absolutely magnificent!</i></p> <p><i>The hotel is lonely, but unfortunately it _____ a lot to stay here! Eating out is great, have you heard of gazpacho? It's a cold cucumber and tomato soup that they _____ with oil, vinegar and garlic, and it _____ absolutely delicious!</i></p> <p><i>Well, outside the sun _____ so I'm off to get a bit of a suntan. I hope everything is OK back at home.</i></p> <p>- зборување за (животни) искуства:</p> <p><i>Simona has played in a band.</i></p> <p><i>Has Simona played in a band?</i></p> <p><i>Ivan hasn't played in a band.</i></p> <p><i>A: Have you ever seen a comet?</i> <i>B: No, I've never seen a comet.</i></p> <p>*****</p> <p><i>Fill in EVER or NEVER in the correct place:</i></p> <p>- <i>Have you seen the Eiffel Tower?</i> - <i>I have skated on the skating rink.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - дополнителна активност: <i>if you have time, try this;</i> - задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите. ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази/изрази. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченици во <i>Present Simple</i>, <i>Present Continuous</i> и <i>Present Perfect</i>. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија) 	<p>структура на лично писмо и пишан текст.</p> <p>1.3.1. Прашува и одговара за претходни искуства користејќи реченици со <i>Present Perfect</i> и прилози за време (<i>ever, never</i>);</p> <p>1.3.2. Опишува и разбира опис на физички изглед и карактерни особини користејќи претходно утврдени описни придавки, колокации и изрази;</p> <p>1.3.3. Конструира реченици во сегашно време (<i>Present Simple</i>, <i>Present Continuous</i>, <i>Present Perfect</i>) користејќи соодветни прилози и прилошки определби;</p> <p>1.3.4. Искажува мислење, намера и/или потреба користејќи сложени глаголски конструкции (<i>like + (-ing)</i> и <i>want + to infinitive</i>) и прави разлика во нивната употреба.</p> <p>1.4.1. Планира содржина за да состави едноставно лично писмо и/или кус опис на личност;</p> <p>1.4.2. Поврзува реченици во логичка низа;</p> <p>1.4.3. Користи одредени прилози за начин во реченица;</p> <p>1.4.4. Конструира реченици со претходно усвоени придавки и сложени глаголски форми.</p>
<p>1.4.</p>	<p>Пишува едноставно лично писмо и/или кус опис на (позната) личност.</p>			

		<ul style="list-style-type: none"> - <i>Sam has been to a football match.</i> - <i>They have flown in the helicopter.</i> - <i>I have been to London.</i> - <i>Have you flown to Madrid?</i> <p>- зборување за дејства (активности) завршени во блиското минато:</p> <p><i>I have had lunch, so I'm not hungry.</i></p> <p><i>Liz has cooked a delicious dinner.</i></p> <p><i>There has been a big fire at the factory.</i></p> <p><i>Someone has opened the window and it's so cold now! Can I close it?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - опишување физички изглед и карактерни особини: <p><i>Kevin: Is that your sister, the girl over there?</i> <i>Maria: Yes, that's my sister Catherine. How did you know?</i> <i>Kevin: You look similar. I mean, obviously you have different hair. Hers is blonde, yours is brown.</i> <i>Maria: And Catherine's isn't curly, like mine.</i> <i>Kevin: No, but your faces are the same.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Who am I?</i> (опис на позната личност со цел да се погоди личноста по веќе даден опис); - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла); - <i>Have you ever...?</i> (искажување претходни искуства). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики/ клучни зборови / фрази / глаголи. ● Опис на дневни рутини со употреба на <i>Present Simple</i>, дејства во одвивање во моменот на зборување со употреба на <i>Present</i> 	
--	--	---	---	--

		<p><i>Maria: I don't think so. Her eyes are a different colour to mine. Hers are blue, mine are green.</i></p> <p><i>Kevin: I'm not talking about eye colour. I mean, the shape of your faces. Her face is longer than yours, but you have the same noses.</i></p> <p><i>Maria: I don't think I look like her. She's much slimmer than me.</i></p> <p><i>Kevin: Maybe, but she isn't any taller. Are your personalities the same?</i></p> <p><i>Maria: No! We're nothing like each other! Catherine's much more outgoing than me. She has lots of friends. I'm quieter. I prefer my own company. She's bossier too. I suppose it's because she's older than me.</i></p> <p><i>Kevin: You must have some things in common.</i></p> <p><i>Maria: Well, we both like music, and the countryside, and we're both independent. I suppose we have those things in common. What about you? Do you have a brother or a sister...?</i></p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p><i>Odd one out:</i></p> <p>a) wavy / blonde / lazy / straight b) polite / boring / friendly / kind c) middle-aged / adult / young / fair</p>	<p><i>Continuous</i> со употреба на прилози и прилошки фрази за време.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации); - <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема). ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. 	
--	--	---	---	--

		<p>- разликување факти наспроти мислења:</p> <p><i>Fact or opinion?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>The sun is hot. (fact)</i> 2. <i>Coffee is delicious. (opinion)</i> 3. <i>An apple is a fruit. (fact)</i> 4. <i>Bats can fly. (fact)</i> 5. <i>Badminton is fun to play. (opinion)</i> <p>- изразување мислење, намера и потреба:</p> <p><i>I think that he likes watching reality shows. I really don't know why. I find them boring.</i></p> <p><i>A: What does it feel like to be in love?</i> <i>B: I think it's great, like you are on cloud nine! I like being in love. I fall in love easily.</i></p> <p><i>I want to ask you something. Have you ever played table tennis?</i></p> <p><i>The teacher wants to see you after classes today.</i></p> <p><i>She wants to be a pilot when she grows up.</i></p> <p><i>He wants to tell you something but he doesn't know how. It's kind of personal.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Споредување култура/карактеристика на друга земја со сопствената. ● Составување реченица за дадена фотографија (<i>Photo Caption</i>). ● Пишување лично писмо на дадена и тема од личен интерес. ● Пишување опис на личност. ● Водење дневник. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p><u><i>The DNA journey</i></u> <i>A: I'm proud to be English. My family served and defended this country.</i> <i>B: I'm really patriotic about Bangladesh.</i> <i>C: I'm 100 % Icelandic.</i> <i>A: I think we're probably the best country in the world if I'm honest.</i> <i>D: Think about other countries and other nationalities in the world. Are there any you feel you don't get on well with or you won't like particularly?</i> <i>A: Germany, yeah. I'm not a fan of the Germans.</i> <i>D: Are you ready to find out your DNA results?</i> <i>A: Wow! I'm 5% German.</i></p>	
--	--	---	--	--

		<p><i>She doesn't want to go alone.</i></p> <p><i>A: I see you're carrying luggage. Did you come back from a trip?</i></p> <p><i>B: Yes, I visited Jamaica.</i></p> <p><i>A: Wow! How did you find the place? What was it like?</i></p> <p><i>B: Everything was wonderful! I loved the culture and food. I like travelling on my own. But next time, I'll take my brother. I want to spend all my money on travelling the world.</i></p> <p>- изразување благодарност:</p> <p><i>Dear Maria,</i></p> <p><i>Thanks for inviting me to your birthday party. It really means a lot to me. You are my best friend and I like hanging out with you. I should probably buy you the book you wanted.</i></p> <p><i>See you on Friday!</i></p> <p><i>Hugs and kisses,</i> <i>Emma</i></p> <p>- изразување семејни релации:</p> <p><i>My sister's husband is my _____. His parents are his children's _____.</i></p>	<p><i>E: There would be no such thing as extremism in the world if people knew their heritage. Who would be stupid enough to think as such thing like pure race.</i></p> <p><i>F: In a way, we are all kind of cousins.</i></p> <p><i>You have more in common with the world than you think. An open world begins with an open mind.</i></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=tyaEQEmt5ls&list=PLyon3Rc2gtzci-FrBfPLcHRS_hfHY9peQ</p> <p>****</p> <p><u><i>What is a fact?</i></u></p> <p><i>A fact is something that is always true. We can prove facts by doing research using books or the Internet or even we can do research on our own. Here's an example of a fact: "Dogs need food and water to survive." This is always true. You can find this information in a book or on the Internet but be careful which Internet pages you use. Always double check the information you read or hear.</i></p> <p><u><i>What is an opinion?</i></u></p> <p><i>An opinion is what someone thinks or feels. There are no</i></p>	
--	--	---	--	--

		<p><i>Your mother's sister is your _____.</i> <i>My uncle's brother is my _____.</i> <i>His wife's dad is his _____.</i> <i>My mom is my son's _____.</i> <i>My uncle's daughter is my _____.</i> <i>My father's brother is my _____.</i> <i>Your son is your dad's _____.</i> <i>My Aunt's son is my _____.</i> <i>My son and daughter are my parents' _____.</i></p> <p>- зборување за интереси/слободни активности:</p> <p><i>Fill in the blank space with the missing letter to get the name of a particular sport:</i></p> <p><i>F _ n c _ n g</i></p> <p><i>H _ c k _ y</i></p> <p><i>S k _ _ n g</i></p> <p><i>S k _ t _ n g</i></p> <p><i>T _ n _ s</i></p> <p><i>S _ i m _ i _ g</i></p> <p><i>F _ _ t b _ _ l l</i></p> <p><i>Which of these sports do you like most? What do you do in your free</i></p>	<p><i>proofs for opinions. People can have different opinions on the same subject. Here are some examples for opinions:</i> <i>"Dogs are the best pets" - that's what I think</i> <i>"I love dogs" - that's how I feel. These are just my opinions because some people might say: "No way! Cats are the best pets."</i></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Flvt5pEcE_g</p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) 	
--	--	---	---	--

		<p><i>time? Have you taken up any sport?</i></p> <p>- опишување на (сетилни) сензации:</p> <p><i>Look at this shampoo! I wash my hair with it every morning and my hair becomes smooth. The shampoo smells like strawberries. You should buy it.</i></p> <p><i>A: I've made my first cake. Would you like to try it?</i> <i>B: Yes please, by all means. Oh, wow, this is so delicious! I smell some cinnamon. Did you put some?</i> <i>A: Yes I did! And some hazelnuts as well. Can you sense the taste?</i> <i>B: Oh, yes, the nuts give a special flavour and make it so crunchy. I really like it! Compliments to the chef.</i></p> <p>б) Лексички единици:</p> <p>- семејство и пријатели: <i>aunt; mum(my); grandchild; neighbour; parent; child; cousin; husband; wife; granddaughter; sister dad(dy); daughter; family; father; friend; grandma; grandmother; grandpa; grandfather; granny; uncle;</i></p> <p>- музика и ТВ програми: <i>action film; cartoon; character; comedy;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>(Silent Way)</i> ● Сугестологија <i>(Suggestopedia)</i> ● Физичко одговарање <i>(TPR)</i> ● Еклектичен пристап <i>(Eclectic)</i> ● Учење во заедница <i>(Community Language Learning)</i> ● Невро-лингвистичко програмирање <i>(Neuro-Linguistic Programming)</i> ● Ситуациски <i>(Situational Language Teaching)</i> ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност <i>(Whole-Word Approach)</i> 	
--	--	--	---	--

		<p><i>documentary; drama; episode; horror; news; quiz; reality show; scene; sci-fi; series; show; sports; weather (forecast).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - слободни активности и спортови: <i>athletics; badminton; boxing; golf; handball; hockey; ice skating; jogging; sailing; scuba diving; snowboarding; table tennis; tennis; volleyball; wind surfing;</i> - сетила: <i>hearing (ears); sight (eyes); smell (nose); taste (tongue); touch (fingers).</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контрастирање сегашни времиња (<i>Present Simple and Present Continuous</i>); - прилози и прилошки фрази за време (<i>once a day/ twice a day / three / four / five times a day, always, usually, often, sometimes, never, frequently, rarely, daily, from time to time, every day/week/month, on weekdays, on Mondays, tonight, at the moment, now</i>); - <i>Present Perfect</i> (потврдни, одречни и прашални реченици); - прилози за <i>Present Perfect</i> (<i>ever, never</i>); - описни придавки (<i>adult; attractive; boring; bossy; brave; brilliant; curly; fair; good-looking; independent; lazy; middle-aged; outgoing; polite; rude; shy; slim;</i> 		
--	--	---	--	--

		<p><i>strong; thin; wavy; well-known; young);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - присвојност кај именките кои не завршуваат на <i>-s (Cathy's hair);</i> - присвојни придавки (<i>my, your, his, her, its, our, their</i>) vs. присвојни заменки (<i>mine, yours, his, hers, its, ours, theirs</i>); - прашални конструкции со <i>What + does it + verb + like (What does it sound / look / smell / taste / feel like);</i> - контрастирање на сложени глаголски конструкции (<i>like + (-ing)</i> и <i>want + to infinitive</i>); - прилози за начин (<i>alone; easily; absolutely; probably</i>); - фразални глаголи (<i>cheer up; find out; go on; grow up; look after; hang out; take after; take up</i>); - колокации и изрази (<i>by all means; fall in love; get on well with; have something in common; in a way; kind of; to have an open mind; to double check; to travel the world; No way! See you later! Compliments to...</i>). <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - градење толеранција кон други националности / земји / култури; 		
--	--	--	--	--

		- стимулирање критичко мислење и медиумска писменост: разликување факти и мислења.		
--	--	--	--	--

ТЕМА 2: Мојот макро свет: населба, град, држава

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
2	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
2.1.	Слуша и разбира едноставни упатства за снаоѓање во просторот и користење јавен превоз;	а) Јазични функции: <ul style="list-style-type: none"> - барање за објаснување на клучни зборови и фрази: <p><i>Sorry, but I don't understand.</i></p> <p><i>Traffic jam? What does it mean?</i></p> <p><i>Can you give me an example?</i></p> 	Активности: <ul style="list-style-type: none"> • Воведување на реалниот свет во училищата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на места; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на места. • Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; 	2.1.1. Препознава зборови, секојдневни изрази и фрази поврзани со јавен превоз и снаоѓање во просторот; 2.1.2. Прашува соговорник за објаснување на клучни зборови и/или фрази кои не ги разбира; 2.1.3. Извлекува заклучок од слушнато упатство/разговор.
2.2.	Чита, разбира и извлекува потребна информација од вообичаени текстови, ознаки и известувања на јавни места, како ресторани, железнички/ автобуски станици, кина, театри, музеи и слично;	<ul style="list-style-type: none"> - прераскажување настани: <p><i>I rang the bell on the door.</i></p> <p><i>Did she ring the bell?</i></p> <p><i>I didn't ring the bell.</i></p> <p><i>Luka was eating a sandwich at the time.</i></p> 		2.2.1. Препознава дејства во минато време (<i>Past Simple, Past Continuous</i>) во пишан/ мултимодален текст; 2.2.2. Дефинира значење на описни придавки и прилози за место во прочитан текст; 2.2.3. Применува соодветна техника за читање со разбирање; 2.2.4. Толкува порака, стил и цел на обраќање во прочитан текст / известување / ознака.

2.3.	Зборува и учествува во директна размена на информации за снаоѓање во просторот (град/населено место) со повремено барање за појаснување од страна на соговорник кој зборува јасно и бавно;	<p><i>Was Luka eating a sandwich? No, he wasn't eating a sandwich.</i></p> <p>*****</p> <p><i>Put the verbs into the correct form (Past Continuous)</i></p> <p><i>When I phoned my friends, they (play) _____ monopoly.</i></p> <p><i>Yesterday at 6 pm, I (prepare) _____ dinner.</i></p> <p><i>The kids (play) _____ in the garden when it suddenly began to rain.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - дополнителна активност: <i>if you have time, try this;</i> - задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите. 	<p>2.3.1. Идентификува значење на фразални глаголи, изрази и фрази во контекст;</p> <p>2.3.2. Поставува и дава одговори на отворени прашања во дијалог за просторно снаоѓање користејќи основни колокации;</p> <p>2.3.3. Прераскажува минат настан применувајќи основна реченична структура и логично поврзување на реченици во низа;</p> <p>2.3.4. Пренесува знаења и вештини во нов контекст / говорна ситуација.</p>
2.4.	Пишува едноставна приказна и/или опишува минат настан од секојдневниот живот.	<p><i>I (practise) _____ the guitar when he came home.</i></p> <p><i>We (not / cycle) _____ all day.</i></p> <p><i>What (you / do) _____ last night?</i></p> <p>*****</p> <p><i>Read the story and give your ending:</i></p> <p><i>This morning Niko's mirror fell and broke. He believed in bad luck, so he was waiting for bad things to happen. He left the house and went to work. He saw a white cat on the sidewalk and felt happy that it</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази/изрази. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченици во <i>Past Simple u Past Continuous</i>. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија). 	<p>2.4.1. Организира хронолошки дејства кои ќе бидат опишани;</p> <p>2.4.2. Одредува време, место и ликови кои ќе бидат опфатени;</p> <p>2.4.3. Применува претходно планирање за да поврзе неколку реченици во одреден контекст;</p> <p>2.4.4. Презентира напишана приказна и/или минат настан.</p>

		<p><i>wasn't a black cat. It was running so fast! Next he saw a ladder, so he didn't walk under it. Some builders were working on a house in his street.</i></p> <p>- изведување заклучок:</p> <p><i>They were talking about a car accident. It happened last night. A car hit a passenger. That's why we should drive slowly and carefully.</i></p> <p><i>So, you say that trains are faster than buses. Then, I will take the train to Amsterdam.</i></p> <p><i>What was the text about? Why were the people doing that? How do you know that? What helped you come to that conclusion?</i></p> <p>- давање/барање насоки за просторно ориентирање и користење превоз:</p> <p><i>A: Could you please tell me how to get to the museum?</i> <i>B: First, cross this street and go along it to the traffic lights. Then turn left and take the second street on the right. There is a blue sign, and at that sign turn left. Walk past the city library and at the end of the street there is the museum building. It's not far away, but you can always take the bus.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Guess the place</i> (погодување на место/простор по даден опис); - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики /клучни зборови / изрази / глаголи. ● Опис на минати дејства со употреба на <i>Past Simple</i> и дејства во одвивање во минатото со <i>Past Continuous</i>. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: 	
--	--	---	---	--

		<p>A: Which buses go there? B: Bus no.65 and no.84. A: Thanks. This was very helpful.</p> <p>Last call for passengers on flight 'Air France' 2049 to Paris Charles De Gaulle. Please proceed urgently to gate B43.</p> <p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - места: <i>airport; art gallery; bridge; bus station; bus stop; car park; castle; cinema; city centre; corner; motorway; parking lot; petrol station; platform; playground; road; roundabout; square; street; theatre; ticket office; train station; zoo;</i> - патување и транспорт: <i>accommodation; ambulance; coach; double-decker bus; fire truck; passenger; passport; police car; return (one-way) ticket; seatbelt; speed; suitcase; traffic jam; traffic lights; zebra crossing;</i> - инструменти: <i>cello; flute; guitar; tambourine; trumpet; tuba; violin</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Past Simple</i> (правилни и неправилни глаголи) - потврдни, прашални и одречни реченици; - <i>Past Continuous</i> - потврдни, прашални и одречни реченици; 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации); - <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема). <ul style="list-style-type: none"> ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Составување реченица за дадена фотографија (<i>Photo Caption</i>). ● Пишување (исмислена) приказна / случка - креативно пишување. ● Водење дневник. 	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - основна реченична структура (S+V+O); - помошни глаголи за минато време (<i>be, do</i>); - сврзници (<i>but, and, because, so</i>); - описни придавки (<i>angry; broken; comfortable; crowded; double; nervous; scared</i>); - прилози за место (<i>downstairs; under; upstairs</i>); - изрази и колокации (<i>ring the bell, get confused; fasten your seatbelts; go along; in a hurry; make my bed; make a mistake; run out of money/time; take action; take a chance; take a break</i>); - фразални глаголи (<i>break down; come in; come over; get off; get over; look for; look out; meet up; slow down; pick up; pull over</i>). <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изразување способност и подготвеност да разговара за одредени чувства/желби/идеали кај адолесценти, за нормални реакции предизвикани од тие чувства и прекумерна реакција од истите; - развивање одговорност, свесност и критичност за нулта толеранција кон насилство. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Посета на музеј, библиотека, театар, кино или друга установа. ❖ Предлог активности за интеркултурни содржини: <p style="text-align: center;"><i>The function of feelings</i></p> <p style="text-align: center;">FEELING FUNCTION OVERREACTION</p> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; vertical-align: top;"><i>FEAR</i></td> <td style="width: 40%; vertical-align: top;"><i>protect, defend,</i></td> <td style="width: 45%; vertical-align: top;"><i>freeze, cover,</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="vertical-align: top;"><i>hide, watch out</i></td> <td style="vertical-align: top;"><i>self-shame,</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="vertical-align: top;"><i>run like winds</i></td> <td style="vertical-align: top;"><i>unsafe, unattentive</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="vertical-align: top;"><i>preoccupy</i></td> </tr> </table> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; vertical-align: top;"><i>ANGER</i></td> <td style="width: 40%; vertical-align: top;"><i>agitated, attack</i></td> <td style="width: 45%; vertical-align: top;"><i>aggressive,</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="vertical-align: top;"><i>be strong, take back</i></td> <td style="vertical-align: top;"><i>vengeful,</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="vertical-align: top;"><i>provocative</i></td> </tr> </table> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; vertical-align: top;"><i>HAPPY</i></td> <td style="width: 40%; vertical-align: top;"><i>energized, fun enthused</i></td> <td style="width: 45%; vertical-align: top;"><i>euphoric, risk-taking</i></td> </tr> </table> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; vertical-align: top;"><i>SAD</i></td> <td style="width: 40%; vertical-align: top;"><i>reflective, distracted reserved</i></td> <td style="width: 45%; vertical-align: top;"><i>depressed withdrawn isolating, neglectful self-shaming</i></td> </tr> </table> <hr/>	<i>FEAR</i>	<i>protect, defend,</i>	<i>freeze, cover,</i>		<i>hide, watch out</i>	<i>self-shame,</i>		<i>run like winds</i>	<i>unsafe, unattentive</i>			<i>preoccupy</i>	<i>ANGER</i>	<i>agitated, attack</i>	<i>aggressive,</i>		<i>be strong, take back</i>	<i>vengeful,</i>			<i>provocative</i>	<i>HAPPY</i>	<i>energized, fun enthused</i>	<i>euphoric, risk-taking</i>	<i>SAD</i>	<i>reflective, distracted reserved</i>	<i>depressed withdrawn isolating, neglectful self-shaming</i>	
<i>FEAR</i>	<i>protect, defend,</i>	<i>freeze, cover,</i>																													
	<i>hide, watch out</i>	<i>self-shame,</i>																													
	<i>run like winds</i>	<i>unsafe, unattentive</i>																													
		<i>preoccupy</i>																													
<i>ANGER</i>	<i>agitated, attack</i>	<i>aggressive,</i>																													
	<i>be strong, take back</i>	<i>vengeful,</i>																													
		<i>provocative</i>																													
<i>HAPPY</i>	<i>energized, fun enthused</i>	<i>euphoric, risk-taking</i>																													
<i>SAD</i>	<i>reflective, distracted reserved</i>	<i>depressed withdrawn isolating, neglectful self-shaming</i>																													

			<p><i>STUBBORN</i> <i>focused</i> <i>inflexible</i> <i>persistent</i> <i>rigid</i> <i>determined</i> <i>risking</i></p> <hr/> <p><i>LOVE</i> <i>committed</i> <i>absorbed,</i> <i>devoted,</i> <i>dependent</i> <i>appreciative ,</i> <i>caretaking,</i> <i>obsessed</i></p> <hr/> <p><i>CURIOUS</i> <i>interested</i> <i>nosey</i> <i>attentive</i> <i>prying</i> <i>intrigued</i> <i>invasive</i></p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p style="text-align: center;"><i>My Daily Journal</i></p> <p><i>Everything that happened today:</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Feelings that I've felt during the day:</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Best part of the day was:</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Today I feel happy because:</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Something that I want to change:</i></p> <hr/> <hr/>	
--	--	--	---	--

Something that I am looking forward to tomorrow:

Planting the Seeds of Peace Pledge

Name: _____

School: _____

Peace must start with me

On this day, _____ 20____,

I pledge to plant my seeds of peace with...

CITIZENSHIP - I will I will display a high regards for rules & laws that govern my community and country

COOPERATION- I will work with others to accomplish a common purpose

HONESTY - I will share anything that I know about a situation that could be harmful to others

KINDNESS - I will be helpful, thoughtful and caring to others

RESPECT - I will say and do things that make people feel safe and protected because everyone is valuable and important

RESPONSIBILITY - I will be reliable, accountable and dependable to self and others

SELF-CONTROL - I will learn how to turn a frustrating situation into one that is positive and productive

			<p><i>TOLERANCE - I will understand that “differences can divide people while diversity can strengthen them.”</i> https://www.choosepeacestopviolence.org/download</p> <p>*****</p> <p><i>Flower in the Gun by Michael Franty</i></p> <p><i>‘Cause we could be the healin’; When you’re feeling all alone; We could be the reason, To find the strength to carry on; In a world that’s so divided, We shall overcome; We could be the healing; We can be the flower in the gun; We could be the healing; We can be the flower in the gun.</i></p> <p><i>In the song, Franti references the famous image of Vietnam War protests with protesters putting flowers in the guns of police</i> http://www.chimesfreedom.com/2019/02/04/the-flower-in-the-gun/</p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) 	
--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) ● (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>) ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	--	---	--

ТЕМА 3: Наше образование, наша иднина

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
3	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
3.1.	Слуша и препознава тема на разговор и/или дискусија кога изговорот е бавен и јасен;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исказување обврски и неопходност: <p><i>You must finish this task in an hour.</i></p> <p><i>You must stop smoking. It's really bad for your health.</i></p> <p><i>Teachers in schools must check all the cords and cables in hallways every week. This is important for fire safety. They also must protect the pupils.</i></p> <p><i>Children must learn good habits.</i></p> <p><i>A: Must I be right on time?</i> <i>B: Yes, you must! The play starts at 5 pm, so come early if you want a seat in the first row.</i></p> <p><i>A: I would like you to focus on the second question from the Unit.</i> <i>B: Must we?</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Воведување на реалниот свет во училницата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на активности; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на интереси. ● Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; - дополнителна активност: <i>if you have time, try this</i>; - задавање на дополнителни 	<p>3.1.1 Набројува клучни зборови во слушнат запис и ги препознава истите при обраќање од страна на соговорници;</p> <p>3.1.2. Следи промена на тема на разговор и/или дискусија и создава претстава за содржината;</p> <p>3.1.3. Разбира значење на искажана обврска или неопходност со модалниот глагол <i>must</i>.</p> <p>3.2.1. Препознава и подвлекува преодни глаголи во реченица, како и негативни префикси;</p> <p>3.2.2. Пронаоѓа предвидливи информации во едноставни секојдневни текстови и материјали како огласи, проспекти, брошури;</p> <p>3.2.3. Извлекува клучни зборови, изрази, колокации или покуси реченици во едноставен текст;</p> <p>3.2.4. Споредува информации во два различни текста.</p>
3.2.	Чита, разбира и извлекува потребни информации од едноставни текстови, огласи и брошури поврзани со професии, образование и технологија;			
3.3.				

3.4.	<p>Зборува и учествува во едноставни дијалози/разговори за минат настан и дава свое мислење;</p> <p>Пишува едноставен опис на теми поврзани со професији, образование и технологија, како и лични образовни активности/интереси.</p>	<p>- изразување степени на (не)согласување:</p> <p><i>I completely agree with you. I couldn't agree with you more. You have a point there but I disagree with your final decision. I guess you're right - there's no doubt about it.</i></p> <p><i>Computers are becoming an important part of school lessons. But there are disadvantages of using computers in class all the time.</i></p> <p><i>A: She gave dishonest answers to our questions, didn't she? B: Yes, I also noticed that. You're totally right.</i></p> <p>- разликување минати дејства во целина или во процес (свршени и несвршени глаголи):</p> <p><i>Put the verbs in brackets into the Past Simple or the Past Continuous.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>While I (drive), I (have) an accident.</i> <i>Kate (have) dinner and then she (do) her homework.</i> <i>The thieves (hide) in the kitchen when the police (come) in.</i> 	<p>вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази / изрази / колокации. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченица со колокации од глагол и придавка/именка. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија). ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: 	<p>3.3.1. Прераскажува минато дејство контрастирајќи свршени и несвршени глаголи;</p> <p>3.3.2. Искажува (не)согласување и го поткрепува со аргументи користејќи секојдневни изрази;</p> <p>3.3.3. Применува <i>question tags</i> за да вклучи соговорник во разговор барајќи потврда и/или согласување.</p> <p>3.4.1. Планира, пишува и презентира идеи и аргументи;</p> <p>3.4.2. Составува реченици во минато време користејќи ги сврзниците <i>while</i> и <i>when</i>;</p> <p>3.4.3. Користи директен предмет во реченици со преодни глаголи;</p> <p>3.4.4. Употребува прилози за начин во реченица за да изрази степен и специфичност.</p>
------	--	---	---	--

		<p>4. Sam (plan) a party and then he (phone) his friends.</p> <p>5. While we (clean) the house, we (break) some glasses.</p> <p>6. Alan (look) out of the window when he (see) a UFO.</p> <p>Something really funny happened to me while I _____ home yesterday (COME). It _____ (RAIN) so I _____ (TAKE) the bus. I _____ (SIT) down on a seat in the middle of the bus. The boy who _____ (SIT) next to me was about my age. He seemed very friendly, like he knew me.</p> <p>Ben: Hey, remember me? Ben, we _____ (MEET) at the football match last Sunday!</p> <p>Me: Sorry, but I _____ (NOT/GO) to a football match last Sunday!</p> <p>Ben: Well, you weren't in the crowd, that's true. You _____ (PLAY) and I _____ (PLAY) for the opposite team. I _____ (RUN) down the line with the ball and you _____ (MANAGE) to take it away from me. You _____ (GET) past three other players and _____ (KICK) the ball</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Guessing game (опис на позната личност или професија со цел да се погоди личноста/ професијата); - Chain game (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Склопување на кратка приказна по дадени слики/ клучни зборови /изрази/ фрази/колокации/глаголи. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - Fact or opinion (разликување факти од мислења според дадени искази); - Good or bad behaviour? (разликување добро од лошо однесување) 	
--	--	---	---	--

		<p><i>into the net from twenty meters.</i> <i>Me: Look, you've got the wrong person. I _____ (NOT/PLAY) football last Sunday afternoon. My brother and I _____ (TAKE PART) in a sailing event off the coast.</i></p> <p>- изразување симултаност на две паралелни дејства, последователност на дејства, или едно дејство прекинато од друго дејство:</p> <p><i>While I was watching a show, I ate a banana.</i></p> <p><i>She was taking a History test while we were doing a science experiment.</i></p> <p><i>She tidied up her room and then had dinner.</i></p> <p><i>The magician first took the card in her hand, then made it disappear.</i></p> <p><i>She became rich overnight and moved to a huge mansion.</i></p> <p><i>The businessman Bill Gates and his business partner Paul Allen founded and built the world's largest software business, Microsoft through technological innovation and good business strategy. In the process, Gates</i></p>	<p>според дадени искази / илустрации);</p> <p>- <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Планирање, изработка и презентација на тема од личен интерес. ● Водење дневник. ● Посета на друго училиште или друга образовна институција. ● (Дигитално) поврзување со врсници од друго училиште кои следат настава на различен наставен јазик. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p>	
--	--	--	---	--

		<p><i>became rich and today he is one of the richest men in the world.</i></p> <p>- вклучува други луѓе во разговор барајќи потврда / согласување:</p> <p><i>A: I used to hate Natural Sciences at school because we went out of the classroom, even in winter. You told me you hated it too, didn't you?</i></p> <p><i>B: Well, not that much, but our teacher gave us difficult tests and a lot of homework.</i></p> <p><i>A: There are almost 200 sunny days in my country on average. What about yours?</i></p> <p><i>B: Same here. I think we even have more sunny days - about 230!</i></p> <p>б) Лексички единици:</p> <p>- професии: <i>business person; engineer; fire fighter; flight attendant; head (of a company); journalist; lawyer; manager; nurse; photographer; police officer; receptionist; scientist; surgeon; writer;</i></p> <p>- образование: <i>Art; Biology; canteen; competition; grade; homework; IT (Information Technology); Natural Sciences; lesson; locker; lunch break; Music; (first, second...) period; project; subject; test; timetable;</i></p>	<p><u><i>How to get seriously good at reading</i></u></p> <p><i>I am taking a speed reading course. It covers techniques used to improve your ability to read quickly.</i></p> <p><i>Is there a better way to read? Did you know that fonts that are hard to read actually help comprehension? This is because we spend more time focusing on each word. Fonts like Monotype Corsiva make us feel like we haven't mastered the words, which encourages deeper processing.</i></p> <p><i>What doesn't necessarily encourage deep processing, however, is speed reading. Speed reading highlights key elements of a sentence - like verbs and proper nouns - and less time is spent focusing on each individual word.</i></p> <p><i>Fluent readers in English read between 200 and 400 words on average per minute. Speed readers use a technique called 'Meta guiding': moving their finger along the line as they read. This can</i></p>	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - технологија: <i>app; bookmark; content; emoji; hastag; ringtone; search engine; tablet; techie; update; web page; wi-fi.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зборообразување со додавање на негативниот префикс <i>dis-</i> (<i>honest/dishonest, agree/disagree, appear/disappear, advantage/disadvantage</i>); - преодни глаголи (глагол + предмет); - контрастирање на минати времиња: <i>Past Simple Tense vs Past Continuous Tense</i>; - <i>Question Tags (did/didn't you, was/wasn't she, were/weren't you?);</i> - модален глагол <i>must</i> - потврдни, одречни и прашални реченици; - прилози за начин (<i>completely; loudly; gently; fully; necessarily; carefully; totally; seriously</i>); - сврзници (<i>while, when</i>); - фразални глаголи (<i>give away; get over; hold on; let down; put aside; throw away</i>); - изрази: <i>on average, key elements, speed reading, reading comprehension, focus on, per minute, eye movement, go back and forth, (dis)advantages of, working hours, long-term/short-term memory, right on time, same here</i>; 	<p><i>increase your reading speed by 25%. Another technique is 'Rapid Serial Visual Presentation' - RSVP: by removing eye movement altogether you can dramatically increase your reading speed.</i></p> <p><i>When reading we tend to go back and forth across a sentence to work out its meaning. Comprehension improves when we read on paper rather than a screen, but scientists can't agree why.</i></p> <p><i>Adapted from:</i> https://www.bbc.com/ideas/videos/how-to-get-seriously-good-at-reading/p07n3xmv?playlist=t-he-wonderful-world-of-words</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Ocean Clean-up</i></u> <i>Boyan Slat is a Dutch inventor and entrepreneur. He founded The Ocean Cleanup at the age of 18 in his hometown of Delft, the Netherlands. Boyan won the United Nations Champion of the Earth award in 2014 for his efforts to clear the ocean of plastic. He made two predictions: that the road</i></p>	
--	--	--	---	--

		<p>- колокации (<i>become rich; become available; become a writer; come first/last; come prepared; do an experiment; keep a secret; keep calm; go mad; go online; take a test; take your time</i>).</p> <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <p>- развивање стратегии за ефикасно читање;</p> <p>- промовирање и поттикнување иновации и технолошки развој.</p>	<p><i>ahead would be bumpy and that he would not give up.</i></p> <p><i>The Ocean Cleanup is a non-profit organization. It is developing advanced technologies to rid the world's oceans of plastic. Plastic pollution in the world's oceans is one of the biggest environmental issues of our time.</i></p> <p><i>The Interceptor™ is the first scalable solution to prevent plastic from entering the world's oceans from rivers. It is 100% solar-powered, extracts plastic autonomously, and can be placed in the majority of the world's most polluting rivers.</i></p> <p>Adapted from: https://theoceancleanup.com/about/</p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) 	
--	--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) ● (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>) ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	--	---	--

ТЕМА 4: Едно општество за сите

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
4	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
4.1.	Слуша и извлекува клучни зборови и клучни информации од аудио-медиумски записи и снимки кои содржат бавен и јасен говор;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исказување (не)способност: <p><i>Can the pupils in the back row hear me?</i></p> <p><i>When I was younger, I could run 10 kilometres without stopping.</i></p> <p><i>My grandmother can swim in cold water, and she is 80 years old now!</i></p> <p><i>My grandfather can't do that.</i></p> <p><i>Help! I can't breathe!</i></p> <p><i>How can birds fly for so long?</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Воведување на реалниот свет во училиницата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на животна средина; 2. користење на зборови од текстови на познати песни за пренесување позитивна порака. ● Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; - дополнителна активност: <i>if you have time, try this;</i> 	<p>4.1.1. Препознава клучни зборови во слушнат аудио-медиумски запис;</p> <p>4.1.2. Поврзува клучни зборови со одреден контекст (ситуација/ место / публика / цел);</p> <p>4.1.3. Селектира клучни информации во прашања со повеќечлен избор.</p>
4.2.	Чита и изведува заклучок од текстови поврзани со секојдневни општествени теми со конкретна содржина;	<ul style="list-style-type: none"> - исказување веројатност: <p><i>Could you reach the North Pole in 15 hours?</i></p> <p><i>Even I could climb that tree; it's not very tall.</i></p> <p><i>A: The Fermans could be at home, but I'm not sure. I didn't call them today at all.</i></p>		<p>4.2.1. Препознава услови и генерализации во пишан / мултимодален текст;</p> <p>4.2.2. Споредува прочитан текст со сегменти од секојдневниот живот;</p> <p>4.2.3. Користи претходни знаења за да продлабочи контекст на прочитан текст.</p>
4.3.	Зборува и учествува во едноставни дијалози/разговори за идни планови и договори и објаснува зошто нешто (не) му/ѝ се допаѓа;			<p>4.3.1. Набројува лексички единици кои му се потребни и сака да ги знае за да искаже иден план и/или договор на тема од интерес;</p>

4.4.	Пишува многу кус едноставен состав на тема од личен интерес (креативно пишување).	<p><i>B: I don't think so. Mr. Ferman said something about a boat, so they could be fishing this afternoon.</i></p> <p>- давање совет:</p> <p><i>We should all start making changes in our life because we want to live in a greener and cleaner environment. If we start doing our part sooner, we will see the results faster.</i></p> <p><i>According to this road sign, you ought to stop at the end of the street and wait for the other cars to pass first.</i></p> <p><i>Pupils ought to follow the school rules. If they don't follow the rules, the Principal will have a talk with their parents.</i></p> <p><i>Every single animal and insect is part of the cycle of life, so people should take care of them.</i></p> <p><i>A: Should I apologize? I didn't do anything wrong!</i> <i>B: Yes, you did. You threw a plastic bottle on the grass and not in the bin. You also didn't clean up after your dog. You should call the neighbours and say that you're sorry.</i></p>	<p>- задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази/изрази / колокации/реченици. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченици со модални глаголи. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија). ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. 	<p>4.3.2. Искажува услов користејќи соодветни сврзници и граматички форми;</p> <p>4.3.3. Применува соодветни модални глаголи за конкретна јазична функција.</p> <p>4.4.1. Користи изрази за количество за бројни и небројни именки;</p> <p>4.4.2. Пишува генерализации и го испушта членот пред именките;</p> <p>4.4.3. Дава совет за одредена ситуација користејќи ги модалните глаголи <i>should / ought to</i>;</p> <p>4.4.4. Конструира сложени реченици користејќи секојдневни колокации и сврзници (<i>if, when</i>).</p>
------	---	---	---	---

		<p><i>A: If I don't call them, will you punish me?</i> <i>B: Of course I will! So do it at once!</i></p> <p>- прифаќање на извинување и возвраќање на заблагодарување:</p> <p><i>A: I'm sorry I forgot about the event yesterday.</i> <i>B: That's all right. You can come next Thursday.</i></p> <p><i>A: Shhhh! People are trying to read here in the library!</i> <i>B: I'm so sorry!</i> <i>A: Don't worry. Just try to be quiet.</i></p> <p><i>A: I have to buy some paper - our printer is all out.</i> <i>B: Oh! I used all the paper for my Science project. I'm sorry. I didn't know you needed it.</i> <i>A: That's fine. I'll drive to town this evening and buy some paper and a few pencils. I have a lot of homework to write.</i></p> <p><i>A: Thanks for joining the eco-club.</i> <i>B: It's my pleasure. I'm really happy to be a part of it.</i></p> <p><i>A: Would you like some chicken?</i> <i>B: I'm a vegetarian, so I'll take pasta and a little sauce. This dinner</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла); - <i>Giving advice</i> (давање совет по дадена ситуација / проблем). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики/ клучни зборови / изрази / фрази/ глаголи. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени 	
--	--	--	--	--

		<p><i>table looks amazing! Thank you for inviting me!</i> <i>A: You're welcome at any time!</i></p> <p>- изразување количество:</p> <p><i>Fill in MUCH, MANY, A LITTLE, A FEW, SOME, ANY, A LOT OF</i></p> <p>1. <i>How _____ players are in a volleyball team?</i> 2. <i>Did you buy _____ bread?</i> 3. <i>How _____ money do you get?</i> 4. <i>Are there _____ big houses in London?</i> 5. <i>It's warm in this room. I need _____ fresh air.</i> 6. <i>I drink _____ coffee.</i> 7. <i>Does Sandy want _____ sugar in her tea? Yes, _____.</i></p> <p>- опишување животна средина:</p> <p><i>The beauties of nature are the greatest gift to mankind. Nature is all around us in varied aspects and shapes. We have the green charming hills, the snow-capped mountains, and the rising and setting sun in all its glory. The dew drops on the grass and the butterflies, the silvery moon, the twinkling stars in the sky, the waves in the ocean - all of them bring joy and happiness. Even the violent as-pects of nature like the</i></p>	<p>искази / илустрации);</p> <p>- <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Организирање еколошки активности во дворот и непосредната околина. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p><i>Having an environmentally friendly school! Let's make it green!</i></p> <p><i>Parents and students should contribute to making the schools greener and take steps such as:</i></p>	
--	--	---	---	--

		<p><i>thundering clouds with lightning, the winds and rain, and the powerful storms are some of the aspects of nature which poets like Tennyson named as nature “red in tooth and claw”. But they have their own charms which captivate man and even inspire in his heart. The message I want to get across is the nature is one of a kind and people shouldn’t take it for granted.</i></p> <p>- искажување генерализации, неспецифичност (и други конкретни јазични ситуации во кои се употребуваат нечленувани именки (<i>Zero article</i>)):</p> <p><i>Planes can be dangerous. Tigers are faster than lions. We rarely see courage like that. I could see clouds in the sky. There was milk on the doorstep. I gave it to Mary. She arrived in Bangkok yesterday. Do you speak German? He is good at tennis. People will travel to Mars soon. He is in room 45. Please turn to page 67. We have cows and chickens on our farm. Tomorrow will be cloudy with outbreaks of rain and drizzle.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Encourage parents and kids to use public transportation or to walk or bike to school.</i> 2. <i>Keep plants in classrooms.</i> 3. <i>Reduce idling outside school. instead, turn off car and bus engines.</i> 4. <i>Organize in small groups and plant trees and keep small gardens around the school playground.</i> 5. <i>Encourage the lunchroom to avoid using plastics.</i> 6. <i>Practice triple bins - encourage kids to separate waste and dispose of it in three different bins: recyclable, biodegradable and hazardous.</i> 7. <i>Turn the old into something new - get creative and crafty. Encourage the children to bring in old objects and upcycle them into a new creation. Even rubbish can get a new lease of life.</i> 8. <i>Be energy efficient - turn off the lights and shut down computers at the end of the day. Keep doors shut to stop heat escaping and don’t block heaters.</i> 	
--	--	---	---	--

		<p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - храна и пијалоци: <i>bell pepper; biscuit; cheese; cherry tomato; flour; ingredient; lettuce; olive; recipe; sausage; topping;</i> - временски услови: <i>drizzle; fog; foggy; outbreak; snow; snowy; weather; wind; windy;</i> - природа, околина и животни (живеалишта): <i>area; atmosphere; balance; biodegradable; butterfly; desert; ecology; endangered (species); field; forest; ground; habitat; insect; island; jungle; lake; litter; mountain; North/South Pole; ocean; path; pond; rainforest; river; sea; sky; spots; stripes; tree; village;</i> - материјали: <i>bone; brick; fur; glass; gold; paper; plastic; rubber; silver; steel; wool.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - именки кои се и бројни и небројни и изрази за количество (<i>some/any, much/many, a lot, a few, a little</i>); - испуштање на членот (<i>zero article</i>) - модални глаголи <i>can, could, should, ought to</i> - потврдни, одречни и прашални реченици; - <i>Future Simple</i> (потврдни, прашални и одречни реченици); 	<p>9. <i>Get involved in the community! Being green is all about taking care of the world around us – and that starts in the community. Foster a community feel by holding fundraising events or encouraging pupils to volunteer.</i></p> <p>10. <i>Think globally, act locally!</i></p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) 	
--	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - условни дел-реченици (<i>Conditional Clauses: zero conditional and first conditional</i>); - сврзници (<i>if, when</i>); - фразални глаголи (<i>carry on; catch up with; clean up; get across; get through; give up; look after; stand up for; turn on; watch out</i>); - колокации и фрази (<i>a part of; at once; come from; do our part; keep in mind; made of; take care of; take it for granted; the clock is ticking</i>). <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развивање свесност за демократска партиципација на младите во општеството: еко свесност и еко активизам. 	<ul style="list-style-type: none"> ● (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>). ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	---	--	--

<p>Оценување на постигањата на учениците</p>	<p>Постигањата на учениците се вреднуваат континуирано на секој наставен час во текот на целата учебна година. Со оглед на тоа што третиот развоен циклус (VII- IX одделение) се совпаѓа со темелното А2 рамниште (согласно <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици</i>)³, се напоменува дека усвоените знаења, вештини и ставови од</p>
---	--

³ Како ориентација во однос на рамништата на јазчни компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот на поедини воспитно-образовни периоди на основното образование, земени се предвид насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* во која се разликуваат вкупно шест рамништа на комуникативно користење на странскиот јазик: Во подрачјето на елементарно рамниште тоа се рамништата А1 (подготвително рамниште/*Breakthrough*) и А2 (темелно рамниште/*Waystage*), во подрачјето на самостојно користење на јазикот - рамништата В1 (преодно рамниште/*Threshold*) и В2 (самостојно рамниште/*Vantage*) и во подрачјето на компетентно користење на јазикот рамниште С1 (напредно рамниште/*Effective Operational Proficiency*) и С2 (највисоко рамниште/*Mastery*).

	<p>страна на ученикот/ученичката се презентираат со помош на наставникот кој употребува јасен, бавен и внимателно артикулиран говор, како и дополнителни визуелни помагала, со оглед на тоа што станува збор за основни (а не самостојни) корисници на јазикот.</p> <p>Оценувањето се врши на основа на дадените стандарди за оценување во оваа наставна програма. Критериумите на оценување подразбираат позитивно нагласување на постигнатиот напредок на учениците за владеење на јазикот, а не негативно истакнување на недостатоците.</p> <p>Покрај одговорноста на наставниците да ги оценат учениците формативно и сумарно, се препорачува да се поттикнуваат учениците сами да ги оценуваат своите способности со цел да го планираат и организираат своето учење. Затоа, пожелно е да се воведат Европско јазично портфолио кое освен на учениците, ќе им овозможи увид и на родителите во напредокот на нивните деца во поглед на учење на јазикот.</p>
<p>Дидактички препораки</p>	<p>Содржините на оваа наставна програма се планирани во корелација со наставните програми за другите предмети кои се изучуваат во осмо одделение како втор странски јазик, граѓанско образование, биологија, историја, географија, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование, а особен акцент се става на интегрирано поврзување на содржините со наставната програма за мајчин јазик.</p> <p>Наставата по англиски јазик за учениците на оваа возраст се заснова на мултисензорно (визуелно, аудитивно, тактилно и др.) и холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин. Согласно горенаведеното, во странскиот јазик не можат да се издвојат, односно не може да се планира бројот на часовите по одделни компоненти и/или вештини.</p>

Во условите на учење на англискиот јазик во Република Северна Македонија учениците после првите три години на учење на англиски јазик (I-III одделение) можат делумно да го постигнат рамништето A1 (подготвително рамниште), после следните три години на учење на англискиот јазик (IV-VI одделение) можат целосно да го постигнат рамништето A1 (подготвително рамниште) и можат делумно да го постигнат рамништето A2 (темелно рамниште), а после 9 години на учење (по завршувањето на IX одделение) можат целосно да го постигнат рамништето A2 (темелно рамниште). Постигнувањето на компетенциите согласно наведените нивоа ќе бидат прикажани преку очекуваните резултати во програмата за деветто одделение.

	<p>Целите на наставната програма за осмо одделение се дел од целите предвидени во третата развојна фаза за изучување странски јазик (VII - IX одделение) во која се предвидува учениците да го достигнат темелното рамниште A2 за владеење на јазикот прогресирајќи од одделение во одделение преку постепено зголемување на бројот на лексичките единици, видот на јазичните функции и сложеноста на граматичките структури. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите четири јазични вештини: слушање со разбирање и читање со разбирање, потоа говорене (говорна интеракција и продукција) и пишување (писмена интеракција и писмена продукција).</p>
<p>Литература и други извори</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одобрен прирачник/учебнички комплет од министерот за образование и наука; - пакет прирачен материјал за наставникот (флеш карти, постери и друго); - ЦД, ДВД; - други практични извори на учење во непосредна околина – предмети, нагледни средства, во просторијата каде се изучува англискиот јазик (пластелин, глина, хартија во боја, колаж, шаблони, отпечатоци); - ЛЦД проектор; - интерактивна табла; - Интернет, образовни софтвери, веб страници и апликации; како на пример: <i>Scratch</i> (https://scratch.mit.edu/), <i>Prezi</i> (https://prezi.com/presentation-template/), <i>MonkeySurvey</i> (https://www.surveymonkey.com/), <i>Edmodo</i> (https://new.edmodo.com/?go2url=%2Fhome), <i>Quizstar</i> (http://quizstar.4teachers.org/indexi.jsp) и други; - речници, списанија, весници за наставникот и учениците; - други извори на учење во непосредната околина: библиотеки, зоолошка градина, театар, кино и друго.
<p>Почеток на имплементација на наставната програма</p>	<p>Учебна 2020/2021 година</p>
<p>Институција/ носител на програмата</p>	<p>Биро за развој на образованието (БРО)</p>
<p>Потпис и датум на донесување на наставната програма</p>	<p>бр. 12-1750/8 30.1.2020 година</p> <p>МИНИСТЕР,</p> <p style="text-align: right;">Dr. Arbër Ademi</p>

